VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2020/589

z 23. apríla 2020

o primeranosti príslušného orgánu Juhoafrickej republiky podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES

[oznámené pod číslom C(2020) 2026]

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS ([1]), a najmä na jej článok 47 ods. 3 prvý pododsek,

keďže:

(1) Podľa článku 47 ods. 1 smernice 2006/43/ES členské štáty môžu príslušným orgánom z tretej krajiny povoliť prenos pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností, ktoré schválili, ako aj správ o kontrole alebo prešetrovaní týkajúcich sa daných auditov iba vtedy, ak uvedené orgány spĺňajú požiadavky, ktoré Komisia vyhlásila za primerané, a ak medzi nimi a príslušnými orgánmi dotknutého členského štátu existujú dohody o spolupráci na základe reciprocity.

(2) Rozhodnutie o primeranosti podľa článku 47 ods. 3 smernice 2006/43/ES sa nezaoberá inými osobitnými požiadavkami na prenos pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností a správ o kontrole alebo prešetrovaní, akými sú dohody o spolupráci na základe reciprocity medzi príslušnými orgánmi stanovené v článku 47 ods. 1 písm. d) smernice 2006/43/ES alebo požiadavky týkajúce sa prenosu osobných údajov stanovené v článku 47 ods. 1 písm. e) uvedenej smernice.

(3) Spolupráca v oblasti prenosu pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností, ako aj správ o kontrole alebo prešetrovaní príslušnému orgánu z tretej krajiny odzrkadľuje značný verejný záujem na vykonávaní nezávislého verejného dohľadu. Preto by príslušné orgány členských štátov mali v rámci dohôd o spolupráci uvedených v článku 47 ods. 2 smernice 2006/43/ES zabezpečiť, aby príslušný orgán Južnej Afriky používal všetky dokumenty, ktoré mu boli presunuté v súlade s článkom 47 ods. 1 uvedenej smernice, len na výkon svojich funkcií verejného dohľadu, externého zabezpečovania kvality a prešetrovaní audítorov a audítorských spoločností.

(4) Počas kontrol alebo prešetrovaní nesmú štatutárni audítori a audítorské spoločnosti poskytnúť príslušnému orgánu Južnej Afriky prístup k svojej pracovnej dokumentácii o audite alebo iným dokumentom ani mu ich postúpiť za iných podmienok, ako sú podmienky stanovené v článku 47 smernice 2006/43/ES a v tomto rozhodnutí.

(5) Bez toho, aby bol dotknutý článok 47 ods. 4 smernice 2006/43/ES, by členské štáty mali zabezpečiť, aby na účely verejného dohľadu, zabezpečovania kvality a prešetrovania štatutárnych audítorov a audítorských spoločností kontakty medzi štatutárnymi audítormi alebo audítorskými spoločnosťami, ktoré schválili, a príslušným orgánom Južnej Afriky prebiehali prostredníctvom príslušných orgánov dotknutého členského štátu.

(6) V súlade s článkom 47 ods. 1 písm. d) smernice 2006/43/ES podlieha možnosť členských štátov povoliť prenos pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností, ktoré schválili, ako aj správ o kontrole alebo prešetrovaní na príslušný orgán Južnej Afriky, podmienke, že medzi dotknutými príslušnými orgánmi existujú dohody o spolupráci.

([1]) Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 87.

(7) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa takéto dohody o spolupráci medzi ich príslušnými orgánmi a príslušným orgánom Južnej Afriky schválili na základe reciprocity a za podmienok článku 47 ods. 1 a 2 smernice 2006/43/ES vrátane ochrany služobného tajomstva a obchodných záujmov, a to aj priemyselného a duševného vlastníctva, obsiahnutých v takýchto dokumentoch týkajúcich sa auditovaných subjektov alebo štatutárnych audítorov a audítorských spoločností, ktoré vykonali audit týchto subjektov.

(8) Ak prenos pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností, ako aj správ o kontrole alebo prešetrovaní na príslušný orgán Južnej Afriky zahŕňa prenos osobných údajov, takýto prenos je oprávnený len vtedy, ak spĺňa aj požiadavky pre medzinárodné prenosy údajov stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ([2]). V článku 47 ods. 1 písm. e) smernice 2006/43/ES sa preto od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili súlad prenosu osobných údajov medzi ich príslušnými orgánmi a príslušným orgánom Južnej Afriky so všetkými uplatniteľnými zásadami a pravidlami ochrany údajov, a najmä s ustanoveniami kapitoly V nariadenia (EÚ) 2016/679. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli pri prenose osobných údajov zavedené primerané záruky v súlade s článkom 46 nariadenia (EÚ) 2016/679. Členské štáty by okrem toho mali zabezpečiť, aby príslušný orgán Južnej Afriky bez predchádzajúceho súhlasu príslušných orgánov dotknutých členských štátov ďalej nezverejňoval osobné údaje obsiahnuté v dokumentoch, ktoré mu boli presunuté.

(9) Nezávislý regulačný výbor pre audítorov (IRBA) je príslušný orgán Južnej Afriky zodpovedný za verejný dohľad, externé zabezpečovanie kvality a prešetrovania audítorov a audítorských spoločností. Vykonáva primerané ochranné opatrenia, ktorými sa jeho súčasným alebo bývalým zamestnancom zakazuje zverejňovať dôverné informácie akejkoľvek tretej osobe alebo orgánu a na základe ktorých sa udeľujú sankcie v prípade ich nedodržania. Podľa juhoafrického zákona o audítorskej profesii z roku 2005 a podľa kódexu správania výboru IRBA môže výbor IRBA preniesť na príslušné orgány členských štátov dokumenty, ktoré sú rovnocenné dokumentom uvedeným v článku 47 ods. 1 smernice 2006/43/ES.

(10) Dokumenty, ktoré výbor IRBA získal počas kontrol, ako aj správy o kontrole si možno vymieňať len so súhlasom audítora alebo audítorskej spoločnosti registrovanej na výbore IRBA. Táto požiadavka môže predstavovať ťažkosti pri vykonávaní požiadaviek na regulačnú spoluprácu stanovených v článku 47 smernice 2006/43/ES. Preto by regulačná spolupráca medzi výborom IRBA a príslušnými orgánmi členských štátov mala podliehať dôkladnému monitorovaniu a preskúmaniu zo strany Komisie s cieľom posúdiť, či požiadavka na súhlas predstavuje prekážku pre výmenu informácií v praxi.

(11) Výbor IRBA je príslušný orgán zodpovedný za spoluprácu a uzatváranie dvojstranných dohôd s príslušnými orgánmi členských štátov týkajúcich sa presunu pracovnej dokumentácie o audite. Dôvernosť pracovnej dokumentácie o audite je zabezpečená juhoafrickým právnym systémom („common law“) týkajúcim sa služobného tajomstva, v ktorom sa stanovujú všeobecné pracovné povinnosti, ako aj povinnosť audítora dodržiavať dôvernosť materiálov týkajúcich sa klienta.

(12) Podľa zákonov a právnych predpisov Južnej Afriky môže výbor IRBA podliehať požiadavke na výmenu informácií *uvedenej v článku 47 ods. 1* smernice 2006/43/ES s „príslušným regulačným orgánom“, ale má právomoc rozhodovať podľa vlastného uváženia o tom, či by takáto ďalšia výmena informácií bola v záujme ochrany verejnosti a vo *verejnom záujme*. Príslušné orgány členských štátov by pri podpisovaní dvojstranných pracovných dohôd s výborom IRBA mohli vyžadovať od výboru IRBA, aby ich predtým požiadal o súhlas, ak je výbor IRBA nútený vykonať prenos na „príslušný regulačný orgán“ akékoľvek neverejné informácie získané v priebehu spolupráce. Okrem toho by mali zvážiť požiadavku na to, aby si výbor IRBA mohol vymieňať takéto informácie len so subjektmi uvedenými v dohodách, pričom by sa uviedlo, že tieto subjekty by mali takéto informácie uchovávať ako dôverné a chránené. Okrem toho sa spracúvanie osobných údajov môže vykonávať len na stanovený účel uvedený v tomto rozhodnutí, ako sa uvádza v odôvodnení 3 a v článku 1, a v súlade s podmienkami uvedenými najmä v odôvodnení 8 tohto rozhodnutia.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

(13) Podľa článku 1 vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2016/1010 ([3]) bolo viacero príslušných orgánov tretích krajín alebo území vrátane výboru IRBA vyhlásených za primerané v zmysle článku 47 ods. 1 písm. c) smernice 2006/43/ES na účely prenosu pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov, ako aj správ o kontrole a prešetrovaní. Podľa článku 3 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2016/1010 sa uvedené vykonávacie rozhodnutie prestalo uplatňovať na výbor IRBA od 1. augusta 2019.

(14) Hoci výbor IRBA neuzavrel žiadne dvojstranné pracovné dohody s ktorýmkoľvek z príslušných orgánov členských štátov pred 31. júlom 2019, niektoré členské štáty prejavili záujem o rozvoj spolupráce s výborom IRBA.

(15) Výbor európskych orgánov pre dohľad nad výkonom auditu (CEAOB) prehodnotil právny rámec v Južnej Afrike na základe zákona o audítorskej profesii z roku 2005, ktorý sa od vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2016/1010 nezmenil. Pri zohľadnení odborného *posúdenia* zo strany výboru CEAOB uvedeného v článku 30 ods. 7 písm. c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 ([4]) výbor IRBA spĺňa požiadavky, ktoré by mali byť vyhlásené za primerané na účely článku 47 ods. 1 písm. c) smernice 2006/43/ES.

(16) Toto rozhodnutie nemá vplyv na dohody o spolupráci uvedené v článku 25 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES ([5]).

(17) Akékoľvek závery týkajúce sa primeranosti požiadaviek, ktoré príslušné orgány z tretej krajiny spĺňajú podľa článku 47 ods. 3 prvého pododseku smernice 2006/43/ES, nebránia prijatiu prípadného rozhodnutia, ktoré môže Komisia prijať o rovnocennosti systémov verejného dohľadu, zabezpečovania kvality a prešetrovania a sankcií vzťahujúcich sa na audítorov a audítorské subjekty danej tretej krajiny podľa článku 46 ods. 2 uvedenej smernice.

(18) Cieľom tohto rozhodnutia je uľahčiť účinnú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a výborom IRBA. Jeho účelom je umožniť týmto orgánom vykonávať ich funkciu verejného dohľadu, externého zabezpečovania kvality a prešetrovania, a zároveň chrániť práva dotknutých strán. Ak sa príslušný orgán rozhodne uzavrieť dohody o spolupráci na základe reciprocity s výborom IRBA s cieľom umožniť prenos pracovnej dokumentácie o audite a iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností, ako aj správ o kontrole alebo prešetrovaní, dotknutý členský štát má povinnosť informovať Komisiu o recipročných dohodách o spolupráci uzatvorených s výborom IRBA, aby Komisia mohla posúdiť, či je spolupráca v súlade s článkom 47 smernice 2006/43/ES.

(19) Hlavným cieľom spolupráce v oblasti dohľadu nad auditom medzi príslušnými orgánmi členských štátov a výborom IRBA je dosiahnuť vzájomnú dôveru v systémy dohľadu druhej strany a posilniť konvergenciu v kvalite auditu. Takáto vzájomná dôvera a posilnená konvergencia by vychádzali z rovnocennosti systémov dohľadu nad auditom Únie a Južnej Afriky. Týmto by sa prenosy pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností, ako aj správ o kontrole alebo prešetrovaní mali v konečnom dôsledku stať výnimkou.

(20) Vzhľadom na nedostatok praktických skúseností týkajúcich sa spolupráce v oblasti dohľadu s výborom IRBA, a teda neschopnosť v súčasnosti posúdiť, či požiadavka, aby výbor IRBA získal predchádzajúci súhlas audítora alebo audítorskej spoločnosti na výmenu dokumentov získaných pri vykonávaní kontrol, ako aj správ o kontrole, predstavuje prekážku pre výmenu informácií v praxi, by sa toto rozhodnutie malo uplatňovať na obmedzené časové obdobie.

([3]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1010 z 21. júna 2016 o primeranosti príslušných orgánov určitých tretích krajín a území podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES (Ú. v. EÚ L 165, 23.6.2016, s. 17).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014, s. 77).

([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 38).

(21) Bez ohľadu na časové obmedzenie bude Komisia pravidelne monitorovať vývoj na trhu, vývoj rámcov dohľadu a regulácie, ako aj účinnosť spolupráce v oblasti dohľadu, pričom zohľadní skúsenosti získané počas spolupráce v oblasti dohľadu, a to aj na základe vstupov členských štátov. Komisia môže konkrétne vykonať osobitné preskúmanie tohto rozhodnutia kedykoľvek pred uplynutím jeho obdobia platnosti, ak si vývoj situácie bude vyžadovať, aby sa opätovne posúdilo vyhlásenie o primeranosti udelené týmto rozhodnutím. Takéto opätovné posúdenie by mohlo viesť k zrušeniu tohto rozhodnutia.

(22) Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vydal stanovisko 3. decembra 2019.

(23) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom výboru, ktorý bol zriadený podľa článku 48 ods. 1 smernice 2006/43/ES,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Nezávislý regulačný výbor pre audítorov Južnej Afriky spĺňa požiadavky, ktoré sa považujú za primerané v zmysle článku 47 ods. 1 písm. c) smernice 2006/43/ES na účely prenosu pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov, ako aj správ o kontrole a prešetrovaní podľa článku 47 ods. 1 smernice 2006/43/ES.

Článok 2

Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa v prípade, ak pracovná dokumentácia o audite alebo iné dokumenty v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností sú výlučne v držbe štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti registrovanej v inom členskom štáte, než je členský štát, v ktorom je registrovaný audítor skupiny a ktorého príslušný orgán prijal žiadosť od Nezávislého regulačného výboru pre audítorov Južnej Afriky, takáto dokumentácia alebo dokumenty presunuli žiadajúcemu príslušnému orgánu iba vtedy, ak príslušný orgán prvého členského štátu dal na takýto presun výslovný súhlas.

Článok 3

Toto rozhodnutie sa uplatňuje od 1. mája 2020 do 30. apríla 2026.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli 23. apríla 2020

Za Komisiu
Valdis DOMBROVSKIS
výkonný podpredseda